

Transparentnost Srbija

From: Transparentnost Srbija <ts@transparentnost.org.rs>
Sent: Monday, November 27, 2023 3:22 PM
To: 'office@acas.rs'
Subject: TS - Prijava mogućeg kršenja pravila tokom izborne kampanje

Агенција за спречавање корупције

Царице Милице 1

11000 Београд

Пријава због потребе да се испита могућа повреда прописа од стране политичког субјекта, и даваоца прилога, односно пружаоца услуге политичком субјекту

Прописи који би могли бити повређени или у вези са којима се указује на потребу провере чињеница:

Закон о финансирању политичких активности ("*Службени гласник РС*", број 14/2022)

Члан 9. став 1.:

Прилог је новчани износ, осим чланарине, који физичко или правно лице добровољно даје политичком субјекту, поклон, као и услуге пружене без накнаде или под условима који одступају од тржишних.

Члан 9. ст. 6.:

Политички субјекат је дужан да евидентира прилог из става 1. овог члана.

Члан 23. ст. 9:

Оглас и сваки други вид рекламног материјала који се користи у изборној кампањи мора да садржи идентификацију политичког субјекта који учествује у изборној кампањи.

Опис битних чињеница и њихова правна квалификација:

Према јавно доступним подацима из базе компаније „Мета“ (Facebook Add Library), у шта се можете уверити увидом https://www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=political_and_issue_ads&country=RS&view_all_page_id=1834120283540997&search_type=page&media_type=all у следећи линк, током актуелне изборне кампање вршено је плаћено политичко оглашавање од стране корисника Милоша Јовановића. Према назнаци на почетној страни овог корисника, реч је о званичном налогу корисника "Милош Јовановић, политичар".

Међу објавама на наведеној друштвеној мрежи и налогу, може се уочити и неколико плаћених политичких огласа ("спонзорисана реклама").

У моменту израде ове пријаве (27.11.2023), промовисане су следеће објаве (наведени су идентитет огласа, идентитет стране, датум креирања огласа, датум објаве огласа и датум истека оглашавања, према подацима

пружаоца услуга) које несумњиво садрже промоцију политичког субјекта а чији је ID у Библиотеци реклама следећи:

- 2109398212728602 (оглас, који је био активан у периоду 20.11.2023.–26.11.2023., састоји се од текста *"СНС је потпуно изгубио компас. Чим их неко критикује, они одмах крену са личним нападима, немају начелне одговоре, аргументовану политику."* и видео снимка у трајању од 36 секунди у коме је од 31-36 секунде приказан предизборни постер изборне листе "Коалиција НАДА";
- 878729306878568 (оглас, који је био активан 20.11.2023. године има идентичну садржину као и претходно описани оглас);
- 378106454558353 (оглас, који је активан од 17.11.2023 године, састоји се од текста *"Хајде да се вратимо још једном на француско- немачки споразум и доказ колики је манипулатор Александар Вучић и колико брутално лаже свој народ..."* и видео снимка у трајању од 2 минута и 11 секунди, који од 2. минута -2. минута и 7. секунде приказује Милоша Јовановића, председника Демократске странке Србије (чланица Коалиције НАДА") како изговара: *"Ја их позивам у том смислу да гласају за српску Коалиције НАДА" ..."*;
- 279639228405850 (оглас, који је био активан у периоду 16.11.2023.–18.11.2023., приказује предизборни постер којим се грађани путем ове друштвене мреже позивају на предизборну трибину изборне листе "Коалиција НАДА" у Смедереву која је одржана у петак, 17.11.2023. године, са почетком у 18 часова и
- 869645401330542 (оглас, који је био активан у периоду 13.11.2023.–19.11.2023. године, састоји се од текста *"Власт Српске напредне странке је хаварија. Зато ПРОМЕНЕ САД!"* и видео снимка у трајању од 42 секунде, који од 32.-37. секунде приказује Предрага Марсенића, члана Демократске странке Србије (чланица Коалиције НАДА") како изговара: *"Због тога смо ми као Коалиција НАДА" одлучили да идемо у промене сад..."*.

Све наведене објаве захтевају проверу у поступку пред Агенцијом у погледу плаћања трошкова промоције појединих политичких субјеката и евидентирања евентуалних прилога. На основу информација које објављује „Facebook“, за сада није реч о нарочито значајним трошковима (трошак једне објаве није премашио 100 евра). Међутим, код објаве која промовише политички субјект, односно изборну листу Коалиције "НАДА", јавља се питање да ли су пријављени, односно да ли ће бити пријављени као трошак изборне кампање тог политичког субјекта. Наиме, наведено је да је промоцију описане објаве платио „Милош Јовановић, политичар“, а не политички субјект чији је он председник, према подацима са званичне веб презентације Нове демократске странке Србије^[1]

На основу горе изнетих података требало би, у складу са изложеним правилима из Закона о финансирању политичких активности, утврдити да ли је корисник пријавио политичком субјекту да је пружио бесплатну услугу, која је тржишна вредност те услуге и да ли је прилог дозвољен у складу са правилима из Закона о финансирању политичких активности.

Због тога позивамо Агенцију да утврди да ли су обавезе поштоване, тако што ће проверити податке које поседује политички субјект – подносилац изборне листе Коалиције "НАДА". У случају да је физичко лице плаћало ове огласе, а да они нису евидентирани у складу са Законом о финансирању политичких активности, то би представљало повреду закона на које се указује у овој пријави. Најзад, у вези са видео снимцима у којима се промовише политички субјект, а који се могу видети у појединим објавама са списка, постоји још један вид могуће повреде закона – пропуштање дужности политичког субјекта - "Коалиције "НАДА", да се идентификује у промотивном материјалу (плаћеном огласу).

Иако је реч о трошковима изборне кампање који су мањег обима, а не може се са сигурношћу закључити да је дошло до повреде закона, пријава се односи на проблем који се тиче великог броја политичких субјеката и финансијера кампање. Због тога сматрамо да би Агенција требало не само да утврди чињенице у овом конкретном

случају, већ и да на недвосмислен начин предочи политичким субјектима и промотерима изборне кампање које обавезе имају код ове врсте оглашавања.

Београд, 27.11.2023. године

Транспарентност Србија

Тим за праћење изборне кампање/Election Campaign Monitoring Team

Тим за праћење изборне кампање/ Election Campaign Monitoring Team

Транспарентност Србија/ Transparency Serbia

Palmotićeва 31 / Палмотићева 31

tel: (+381 11) 303 38 27

Београд, Serbia / Београд, Србија

www.transparentnost.org.rs

---

^[1] <https://www.novidss.rs/srp/milos-jovanovic/>